

Versjon mai 2022

Retningslinjer for sakkyndig komite som vurderer vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse for førsteamanuensis- og professorstillinger ved Humanistisk fakultet, NTNU

Retningslinjene er fastsatt med hjemmel i «Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger» (FOR-2006-02-09-129) og NTNUs personalreglement inkludert lokale prosessregler for undervisnings- og forskerstillinger ved NTNU med virkningsdato 01.06.2021.

Innledning

Disse retningslinjene er en konkretisering av de generelle retningslinjene i Kunnskapsdepartementets Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger (FOR 2006-02-09 nr 129) og NTNUs personalreglement for vitenskapelige stillinger, fastsatt av NTNUs styre med virkning fra 01.06.2021.

Disse retningslinjene skal sendes medlemmene av sakkyndig komite i hver enkelt ansettelses- og opprykkssak.

Kriteriene gjelder for sakkyndig vurdering av vitenskapelig kompetanse og utdanningsfaglig kompetanse. Ved ansettelse kan det stilles andre krav enn de rent vitenskapelige, eksempelvis at den som ansettes må tilfredsstille pedagogiske krav, ha erfaring fra undervisningsarbeid, ledelse av forskningsprosjekter og være personlig egnet for stillingen. Kompetanse utover den vitenskapelige og pedagogiske kompetansen som er dokumentert i søknaden, som feks personlig egnethet, muntlig formidlingsevne og praktisk undervisning, vurderes av en egen komité og sammen med vurderingen av vitenskapelig kompetanse utgjør grunnlaget for innstilling og ansettelsesvedtak.

NTNU har signert [DORA](#)-erklæringen. Dette innebærer at det skal legges spesielt vekt på de vitenskapelige arbeiders kvalitet og den faglige bredde de dokumenterer, og ikke bare opptelling av bibliometriske data. Det skal også tas hensyn til forskningsledelse og deltakelse i forskningsprosjekter, dersom virksomheten er tilstrekkelig dokumentert.

Sakkyndige komitéer som blir oppnevnt av Humanistisk fakultet for å vurdere vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse må følge kriteriene nedenfor. Ved godkjenning av kompetansevurderingen vil Ansettelsesutvalget for vitenskapelige stillinger ved fakultetet vurdere om kriteriene er fulgt, og vi ber komitéene være tydelige på at de er fulgt.

Vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse - førsteamanuensis

Den som ansettes i stilling som førsteamanuensis må fylle kompetansekravene i hht til [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-4](#):

- (1) Norsk doktorgrad på aktuelt fagområde eller tilsvarende utenlandsk doktorgrad godkjent som likeverdig med norsk doktorgrad eller kompetanse på tilsvarende nivå dokumentert ved vitenskapelig arbeid av samme omfang og kvalitet

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Eller

- (2) Gjennomført godkjent stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på aktuelt fagområde eller dokumentert kunstnerisk virksomhet eller utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå og med en særlig fordypning som er relevant for fagområdet eller disiplinen
- (3) Søkere skal bedømmes, men ikke rangeres, på om de oppfyller følgende krav:
Gjennomført eget program (minimum 200 timer)/relevante kurs og egen praktiske undervisning, og opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen planlegging, gjennomføring, evaluering og utvikling av undervisning og veiledning (grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå).
Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling som vurderes ved institusjonene.
De som ikke oppfyller kravene ved ansettelsen, skal pålegges å oppfylle dem innen to år etter ansettelsen.
Institusjonene kan etter § 1-1 fastsette høyere krav og bestemme at disse skal gjelde i bedømming og rangering av søkere.

Det aktuelle fagområdet skal være omtalt i stillingsbeskrivelse eller utlysningstekst.

Vurderingen av den utdanningsfaglige kompetansen skal foretas av den sakkyndige komiteen for å få en best mulig enhetlig vurdering av søkerens kompetanse. Skjema for Kriterier for kvalitativ vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ligger vedlagt. Skjemaet fylles ut for hver enkelt søker, og en samlet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse skal også omtales i den sakkyndige vurderingen sammen med vurdering av søkerens vitenskapelige kompetanse. Sakkyndig komite skal avgi en rangering.

Vitenskapelig og utdanningsfaglig kompetanse - professor

Den som ansettes i stilling som professor må fylle kompetansekravene i hht til [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-2 \(3\)](#):

- (1) Vitenskapelig nivå i samsvar med etablerte internasjonale eller nasjonale standarder
Eller
- (2) Omfattende kunstnerisk virksomhet på høyeste nivå etter internasjonal standard og relevant bredde og fordypning i faget eller disiplinen på høyeste nivå
Og
- (3) I tillegg til de krav til grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå som er gitt til stilling som førsteamanuensis ([§ 1-4](#), pkt 3), skal det dokumenteres:
 - Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning over tid
 - Bred erfaring med veiledning fortrinnsvis på master/ ph.d.- nivå
 - Deltakelse i utvikling av utdanningskvalitet i fagfellesskap.

Vurderingen av den utdanningsfaglige kompetansen skal foretas av den sakkyndige komiteen for å få en best mulig enhetlig vurdering av søkerens kompetanse. Skjema for kriterier for kvalitativ vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ligger vedlagt. Skjemaet fylles ut for hver enkelt søker, og en samlet vurdering av søkerens utdanningsfaglige kompetanse skal også omtales i den sakkyndige vurderingen.

Kriteriene er de samme uavhengig av stillingstype, men forventningene til i hvilken grad kriteriene er oppfylt vil variere. For professor forventes det at kriteriene 3, 4, 5 og 6 fra vurderingsskjemaet er oppfylt i større grad enn for førsteamanuensis.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

For professor kreves det betydelig vitenskapelig produksjon utover det som kreves til doktorgrad. Forskningen skal være av høy kvalitet og vise både bredde og dybde. Produksjonen skal reflektere en selvstendig forskningsprofil og vise evne til å ta opp nye problemstillinger. Vedvarende forskningsaktivitet er en forutsetning.

1. Vitenskapelige kvalifikasjoner

Hovedvekten i totalvurderingen av søkerne legges på de innsendte vitenskapelige arbeider.

Eventuelle innsendte vitenskapelige arbeider som er en del av doktorgraden skal evalueres opp mot kravene nedenfor, med unntak av kravet «omfang».

Følgende krav skal være oppfylt:

- **Omfang:** Hva som er en betydelig vitenskapelig produksjon, må vurderes i forhold til faglige tradisjoner og konkret ut fra innholdet i arbeidene og den innsatsen som ligger bak. En veiledende norm kan være at den vitenskapelige produksjonen bør tilsvare 8-10 tidsskriftartikler (i tillegg til doktorgradsarbeidet) av full lengde, eller to til vitenskapelige bøker av god kvalitet og med ulikt innhold.
Søkeren må ha ytt vesentlige bidrag til alle disse 8-10 arbeidene og vært hovedbidragsyter i forskningsarbeidet og i framstillingen i om lag 6 av disse 8-10 arbeidene. Ved omfattende samforfatterskap, kan kravet til antall arbeider settes høyere.
- **Kvalitet:** Resultatene skal være godt underbygd og klart uttrykt, slik det kreves for publisering i anerkjente nasjonale og internasjonale vitenskapelige tidsskrifter eller på anerkjente forlag for vitenskapelige bøker. Det skal legges vekt på om arbeidene har fått eller kan få betydning for fagutviklingen eller for praksis på området. Det skal også legges vekt på originalitet i problemstilling, metode eller datakilder. Kravet til originalitet og betydning for fagutviklingen er klart høyere enn for doktorgraden, men det er nok at en del av arbeidene tilfredsstillende slike høyere krav.
- **Bredde:** Breddekravet skal bidra til å sikre at søkeren er kvalifisert for å undervise og veilede på høyt nivå i mer enn én spesialitet. Produksjonen bør omfatte flere klasser av problemstillinger, temaer og forskningsmetoder. Søkeren bør ha vist evne til å sette egne arbeider inn i en større sammenheng.
- **Selvstendighet og samarbeid:** Søkeren må ha dokumentert at han eller hun vil være i stand til, på egen hånd, å gjennomføre alle sentrale deler av et forskningsarbeid med høy kvalitet. Dette kan dokumenteres med arbeider der søkeren er eneforfatter (eventuelt førsteforfatter i disipliner der dette signaliserer hovedansvar for arbeidet), ved erklæringer fra medforfattere og ved erfaring fra prosjektledelse. For øvrig skal forskningssamarbeid og prosjektledelse vektlegges positivt.
- **Synlighet:** Arbeidene bør være publisert (eller antatt for publisering) i kanaler som har tilfredsstillende kvalitetskontroll, og der de kan nå fram til andre forskere som vil bygge videre på eller kritisere resultatene. Det legges vekt på publisering i anerkjente internasjonale kanaler, men når temaet tilsier det, er publisering i nasjonale kanaler akseptabelt. Det legges også vekt på hva som innen faget ble sett på som god publiseringspraksis på publiseringstidspunktet.
- **Aktualitet:** Arbeidene bør være relatert til forskningsfronten på publiseringstidspunktet. Noen av arbeidene bør være blitt til de siste fem år. Ved vurdering av omfang og bredde kan det legges vekt på hele publikasjonslisten, også arbeider som ikke er innsendt til bedømmelse.
- **Nyskaping:** At arbeidet representerer nyskaping innenfor fagfeltet vektet svært positivt.
- Den vitenskapelige kompetansen skal være klar og utvilsom for å kvalifisere til stilling. Ved tilsetting bør kompetansen være innenfor fagområdet for stillingen. Arbeider på andre fagområder kan telle med, men vektlegges ut fra hva de sier om kompetansen for å drive forskning og undervisning på det aktuelle fagområdet. Minst to tredeler av kravet til omfang definert over bør kunne oppfylles med arbeider som klart er innenfor fagområdet for stillingen, og noen av disse

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

arbeidene bør ha blitt til de siste fem år. Dersom fagområdet er en snever spesialitet, kan det aksepteres at en noe større del er utenfor fagområdet.

2. Pedagogisk kompetanse

Søkernes pedagogiske kvalifikasjoner skal gis særskilt vurdering og omtale i sakkyndiguttalelsen jfr. [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger § 1-2 \(3\)](#) Det stilles ut over dette krav om erfaring fra undervisning og veiledning på alle nivå, normalt også på ph.d-nivå.

3. Formidlingsarbeid

Dokumentert innsats for å spre kunnskap om vitenskapelige metoder og resultater skal vektlegges.

4. Faglige kvalifikasjoner

Faglige kvalifikasjoner av annen art som kreves eller framheves i stillingsbeskrivelsen. Vurderingen baseres på innsendt materiale og dokumenterte forhold.

5. Administrative kvalifikasjoner

Det legges vekt på utdanning og praksis i administrasjon og ledelse samt erfaring fra relevante verv.

6. Annen virksomhet

Annen virksomhet som i henhold til stillingsbeskrivelsen kreves og/eller anses kvalifiserende, for eksempel industriell erfaring, herunder bedriftsetablering eller andre former for entreprenørskap, der eget forsknings- og utviklingsarbeid er lagt til grunn. Også innvilgede patenter der disse bygger på eget faglig arbeid kan tillegges vekt. Vurderingen baseres på innsendt materiale og dokumenterte forhold.

Professor II / Førsteamanuensis II

Det stilles samme kompetansekrav for professor II/førsteamanuensis II som til fulltidsstillinger (jfr. utlysningsteksten).

Administratorsoppgaver

Administrator er komiteens bindeledd mellom komitémedlemmene og mot fakultetet. Han/hun skal koordinere de sakkyndiges arbeid, er ansvarlig for at komiteen overholder tidsfristen for sitt arbeid, for sammenstilling og oversendelse av de sakkyndiges uttalelse til fakultetet, og for behandling av eventuelle kommentarer til uttalelsen. Administrator kan også være medlem av komiteen og delta i selve vurderingen av søkerne, men kan også kun ha en administrator-rolle. Administrators rolle fremkommer ved oppnevning av komiteen.

Rangeringsform

Komiteen skal avgi en samlet uttalelse. Innledningsvis bør komiteen trekke frem og eventuelt underbygge de forhold fra utlysningen som den finner særlig grunn til å vektlegge. Hver søker gis en kort og så likeverdig omtale som råd når det gjelder utdanning, vitenskapelig arbeid og praksis. Punktene ovenfor omtales i særskilte avsnitt med konklusjon om kompetansen for hver søker. Søkernes praktisk-/universitets- pedagogiske kompetanse gis særskilt omtale. For søkere som komiteen ikke finner kvalifiserte, bør det angis kort hvilke krav vedkommende ikke oppfyller. I den samlede vurderingen og rangeringen av de kvalifiserte søkerne bør det gå fram hvordan de forskjellige kompetansedimensjonene er vektlagt.

Komiteen skal som oppsummering avgi en vurdering av alle søkernes kompetanse, og rangere minst de tre best kvalifiserte søkerne i rekkefølge når det er tre eller flere kompetente søkere.

Hva blir vurdert?			0	1	2	3
			Ikke oppfylt	Oppfylt i liten grad	Oppfylt i viss grad	Oppfylt i stor grad
1	Deltakelse i kurs og opplæring	Omfang og variasjon, samt betydning for søkerens egne undervisnings-tilnærminger, av ulike kurs, både de som er fokusert på pedagogikk og de fra andre områder, som søkeren har deltatt i.				
2	Roller i høyere utdanning	Omfang og varighet av forskjellige utdanningsroller som søkeren har hatt i høyere utdanning (Emne-ansvarlig, programansvarlig, nestleder utdanning etc.)				
3	Undervisnings- og veiledningserfaring	Omfang og variasjon i undervisnings- og veiledningserfaring på bachelor-, master- og ph.d.-nivå.				
4	Utdanningsfaglige bidrag	Omfang og variasjon av utdanningsfaglige bidrag i fagmiljøet, gjennom produksjon av undervisningsmaterieell, lærebøker, konferansebidrag, vitenskapelige arbeider etc.				
5	Kritisk refleksjon	Kvaliteten i søkerens kritiske refleksjon knyttet til egen undervisning og veiledning gjennom integrasjon av egne erfaringer, tilbakemeldinger fra studenter, samtaler med kolleger og litteratur.				
6	Utdanningsfaglig utvikling over tid	Progresjon i søkerens utdanningsfaglige utvikling over tid.				
7	Undervisnings- og lærings syn	Tydighet i og argumentasjon for søkerens				